

[H. C. Toft.]

der før lovens udløbstid ønsker at give den navneforandring og udvide antallet af opgaver, hvortil der kan udlånes af statsmidler.

Jeg vil gerne til slut henstille, at man fra ministeriets side oplyser dem, der søger disse lån, om, at det vil være bedst og billigst for dem, når det er muligt, at optage lånene i private pengeinstitutter, fordi man dér kan opnå lempeligere vilkår, idet afdragstiden for lån bl. a. i sparekasserne vil kunne strækkes over en længere periode end for lån efter denne lov, hvilket vil betyde en mindre belastning afdragsmæssigt for dem, der optager lånene.

Vi vil stemme imod lovforslaget og imod det ændringsforslag, der går ud på at udvide antallet af opgaver.

Kirkegaard: Det fremgår af betænkningen, at det nedsatte udvalg ikke er nået til enighed, og det fremgår i øvrigt også af de bemærkninger, som er fremsat af de ærede medlemmer hr. Foged og hr. H. C. Toft, men heldigvis agter et flertal at gennemføre lovforslaget med nogle ganske få af den højtærede landbrugsminister stillede ændringsforslag.

Jeg ved meget vel, at mange forhold er anderledes i dag, end da vi for 12 år siden behandlede den oprindelige lov, men jeg mener, at loven er tiltrængt og af stor betydning, ikke for alle landmænd selvfølgelig, men for en meget betydelig del. Jeg ved meget vel, at der kan indvendes, at forholdene på lånemarkedet i dag er bedre end dengang, at banker og sparekasser i dag har penge, som de er villige til at låne ud, også til fornyelse og forbedring af landbrugsbygninger, og det er også rigtigt, at formentlig størsteparten af landmændene kan stille fornøden pantesikkerhed for lån til de formål, som loven omfatter. Det kan en stor del af landbrugets folk gøre, fordi landbrugets gældsprocent for tiden ikke er foruroligende høj. Hvis forholdet nu var sådan, at denne gældsprocent var fælles for alle

ejendomme, var der i virkeligheden ingen grund til at gennemføre loven, men sådan er stillingen selvfølgelig ikke. Sådan kan det simpelt hen ikke være. Det er klart, at der er gældfri gårde, som slet ingen interesse har i dette lovforslag, og de store og større gårde har kun ringe interesse i de forholdsvis små beløb, der her er tale om. Tilbage bliver imidlertid en ikke helt lille kreds af landmænd, som har en betydelig interesse i det lånetilbud, der ligger i lovforslaget. Jeg tænker i særlig grad på de unge og de yngre landmænd, som i de allerseneste år har overtaget en ejendom. Det siger sig selv, at de ofte har så stor en gæld, at de normalt ikke kan gå til en bank eller sparekasse og få lån uden kaution. Det tror jeg det ærede medlem hr. H. C. Toft skulle tænke en lille smule over, i stedet for at han herfra står og anbefaler at gå til de private pengeinstitutter. Det er klart, at de private pengeinstitutter har penge, men de er ikke villige til at låne ud uden kaution mod den pantesikkerhed, som gives i henhold til lovforslaget.

Det er den gruppe landmænd, jeg her har omtalt, som lovforslaget har stor betydning for, og det er den gruppe af landmænd, jeg gerne vil gøre opmærksom på lovforslaget og bede om at udnytte loven. Det vil efter min opfattelse blive en yderst rentabel forretning for de landmænd, der gennemfører forbedringer efter lovforslaget, f. eks. på staldbygninger. Det er på den baggrund, jeg betragter lovforslaget; sådan mener jeg at stillingen er, og hvis en eller anden landmand, f. eks. en af mine kolleger i Ringkøbing amt, ikke vil eller ikke tør bruge loven, hvis venstre eventuelt går imod den, så snyder vedkommende efter min opfattelse sig selv og ikke nogen anden.

Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Foged nævnte, at der har været en vis vanskelighed ved omprioriteringen, lidt vanskeligheder med at få de såkaldte Marshallån rykket tilbage i panterækken. Derfor vil jeg gerne nævne, at når man optager lån i henhold til denne lovgivning, er det nødvendigt,